

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора Інституту біохімії
ім. О. В. Палладіна НАН України
академік НАН України,

Сергій КОСТЕРІН
2024 року

**Організаційні заходи щодо вступу та адаптації до навчання
аспірантів з інвалідністю
в Інституті біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти**

ПОГОДЖЕНО
на засіданні Вченої ради
Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна
НАН України
«12» червня 2024 року
протокол № 5

Введено в дію наказом в.о. директора
Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна
НАН України
№ 21 а від «18» червня 2024 року

На сучасному етапі соціального життя Україна проходить надважкий шлях в умовах воєнної агресії країни-окупанта. В країні збільшується кількість людей з травмами різного походження і тяжкості, а також існує велика кількість людей з вродженою та набутою інвалідністю. Обов'язок держави взяти зобов'язання перед людьми з інвалідністю, і саме право на отримання вищої освіти буде своєрідним індикатором зрілості та цивілізованості держави, ролі впливу європейських цінностей, а особи з інвалідністю матимуть гідне місце в суспільстві, існування в родині, відчуваючи про цьому власну цінність.

Ураховуючи багатосторонні потреби соціальної адаптації людей з інвалідністю в Інституті біохімії ім. О.В. Палладіна Національної академії України (ІБХ НАН України) розроблено алгоритм відбору вступників до аспірантури за спеціальністю 091 «Біологія та біохімія» на третій (освітньо-науковий) ступінь вищої освіти або можливості навчання таких аспірантів по програмам академічної мобільності. Алгоритм відбору базується на принципах рівноправності, справедливості, гуманізму та ставлення до людини, як до найбільшої цінності буття.

Аспіранти з інвалідністю, які бажають пройти навчання по програмі академічної мобільності, здійснюють таке навчання за дистанційною формою (Положення про організацію дистанційного навчання в ІБХ НАН України оприлюднене на сайті Інституту).

З метою забезпечення рівноправного доступу вступників в аспірантуру до інституту та подальшого забезпечення інклюзії здобувачів наукового ступеня доктора філософії у освітньо-науковий процес у визначеній послідовності здійснюються організаційні заходи щодо вступу та адаптації до навчання аспірантів з інвалідністю:

1. Перед подачею документів до приймальної комісії ІБХ НАН України вступники з інвалідністю, зокрема з кардіологічною та неврологічною патологією, повинні звернутися до ДЗ «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України» за довідкою-висновком щодо відсутності протипоказань для навчання в інституті за обраною спеціальністю за певною формою навчання. При собі вступник повинен мати:

- довідку МСЕК або висновок ЛКК (оригінал та копію);
- індивідуальну програму реабілітації (ІПР) інваліда;
- виписку з амбулаторної карти;

2. Довідка-висновок заповнюється за результатами консультацій з такими фахівцями, які здійснюють певні дії:

2.1. Лікар (кардіолог, невропатолог, відповідно за профілем патології):

- аналізує фізичний стан вступника;
- консультує щодо спроможності навчання у ІБХ НАН України;
- на основі результатів обстеження стану здоров'я, наданих медичних документів та керуючись Переліком медичних протипоказань до вступу абітурієнтів у ЗВО України I-IV акредитації (наукові установи) дає дозвіл на навчання.

до вступу абітурієнтів у ЗВО України I-IV акредитації (наукові установи) дає дозвіл на навчання.

2.2. Клінічний психолог:

- проводить індивідуальну консультацію зі вступником для визначення ступеня сформованості професійної орієнтації, вмотивованості та усвідомленості вибору професії;
- проводить комплексне тестування вступника, що включає в себе діагностичні методики (8-ми кольоровий тест Люшера, скорочений варіант ММРІ «Міні-мульти», методики ТОБОЛ, методика діагностики соціально-психологічної адаптації Роджерса і Даймонда) на визначення особистісних рис та властивостей поведінки, за результатами якого формується психологічна характеристика вступника;
- у разі необхідності проводить додаткове дослідження когнітивної та афективної сфери особистості вступника за індивідуально сформованим психодіагностичним комплексом;

надає висновки та рекомендації щодо успішного оволодіння майбутньої спеціальності.

2.3. Соціальний працівник або клінічний (практичний) психолог:

- спільно зі вступником заповнює «Соціальний портрет вступника», з'ясовує соціальні особливості вступника та його сім'ї, визначає обсяг потрібної допомоги, надає рекомендації щодо соціального супроводу.

3. У разі подання документів для вступу до аспірантури ІБХ НАН України вступникам із інвалідністю необхідно пройти співбесіду з заступником директора з наукової роботи та завідувачем відділу щодо специфіки та особливостей процесу навчання, зокрема освітньої та наукової компоненти спеціальності 091 «Біологія та біохімія». Здобувачам може пропонуватися робота з описовим характером за тематикою історичної довідки розвитку біохімії як науки.

4. Після отримання довідки-висновку та ознайомлення з поточними можливостями ІБХ НАН України щодо організації супроводу навчання вступник звертається до приймальної комісії ІБХ НАН України.

5. Прийом документів для вступу до аспірантури ІБХ НАН України від вступників з інвалідністю здійснюється приймальною комісією ІБХ НАН України згідно з Правилами прийому, оприлюдненими на сайті ІБХ НАН України.

6. До приймальної комісії вступники особисто подають заяву про вступ до аспірантури ІБХ НАН України та всі необхідні документи.

7. Після зарахування аспірант, який потребує медико-психологічної допомоги та реабілітації має звернутися до ДЗ «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр».

8. ДЗ «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр» на початку навчального року проводить зустріч-семінар для викладачів кафедри «Біологія» ІБХ НАН України, для ознайомлення зі специфікою нового контингенту, обговорення та впровадження необхідних елементів супроводу в навчальний процес.

9. Навчання аспірантів з інвалідністю в ІБХ НАН України може відбуватися на дистанційній чи заочній формі згідно правил та положень, оприлюднених на сайті ІБХ НАН України. Очні зустрічі відбуваються у Четвертому корпусі в приміщеннях на першому поверсі, де немає перешкод для потрапляння у навчальну аудиторію для аспірантів, приміщення бібліотеки, кімнати для дистанційного навчання аспірантів та кімнати наукових лабораторій відділу молекулярної імунології, нейрохімії, відділу структури і функції білка, відділу хімії та біохімії ензимів, відділу біохімії вітамінів і коензимів, Центру колективного користування приладами та обладнанням.